

АНАЛІЗ ПЕРЕДУМОВ СТВОРЕННЯ АВІАЦІЙНОГО ЛОГІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ В УКРАЇНІ

В статті докладно розглянуті передумови створення авіаційного логістичного центру в Україні, а також основні принципи транспортної політики відповідно до білої книги ЄС.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Концептуально, система логістичного управління єдиною транспортною системою країни може бути представлена як різнорівнева сукупність чотирьох підсистем: державні органи управління (Міністерство транспорту і зв'язку та "Національний центр логістики та маркетингу на транспорті"); головні логістичні центри у складі державних департаментів різних видів транспорту; територіальні органи управління – міжнародні та регіональні логістичні центри авіаційного, залізничного, водного, автомобільного транспорту (водні, прикордонні, внутрішні); виробничі підрозділи та філії логістичних центрів у межах транспортних підприємств

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблемі визначення основних принципів формування логістичних центрів різної направленості присвячено роботи таких російських науковців, як Виноградова М.А. [1], Мельникова А.В. [3]. Цьому питанню присвячені дисертаційні роботи українських молодих вчених Довби М.О. [2], Никифорука О.І. [4]. Проте, поза увагою науковців залишилось питання передумов створення мультимодального транспортно-логістичного центру в Україні, який функціонує на базі вантажного аеропорту та використовує авіаційні вантажні перевезення.

Ціллю даної статті є концептуальні засади передумов створення авіаційного логістичного центру в Україні.

Основний матеріал дослідження. Концептуально, система логістичного управління єдиною транспортною системою країни може бути представлена як різнорівнева сукупність чотирьох підсистем: державні органи управління (Міністерство транспорту і зв'язку та "Національний центр логістики та маркетингу на транспорті"); головні логістичні центри у складі державних департаментів різних видів транспорту; територіальні органи управління – міжнародні та регіональні логістичні центри авіаційного, залізничного, водного, автомобільного транспорту (водні, прикордонні, внутрішні); виробничі підрозділи та філії логістичних центрів у межах транспортних підприємств [5, с. 8].

Київська область може стати великим центром авіаперевезень. Зараз готуються відразу кілька масштабних проєктів, які здатні залучити значні інвестиції в райони області. До того ж поява спеціалізованого авіаційного логістичного центру на базі вантажного аеропорту дасть

змогу Україні зайняти достойне місце у конкурентному середовищі світового повітряного ринку.

Дослідження виявили, що у перспективі, розвиток мультимодального транспортно-логістичного центру може здійснюватися в наступних основних напрямках зображених на рис. 1.

Рис. 1. Перспективи розвитку транспортно-логістичного центру

Як показали проведені дослідження, транспортно-логістичні центри є складовою авіаційного логістичного центру, та однією з проблем, що виникає при створенні авіаційного логістичного центру, є координація роботи та інтеграція функцій великої кількості галузевих, відомчих і корпоративних структур, що намагаються заповнити відповідні ніші ринку транспортно-логістичного сервісу.

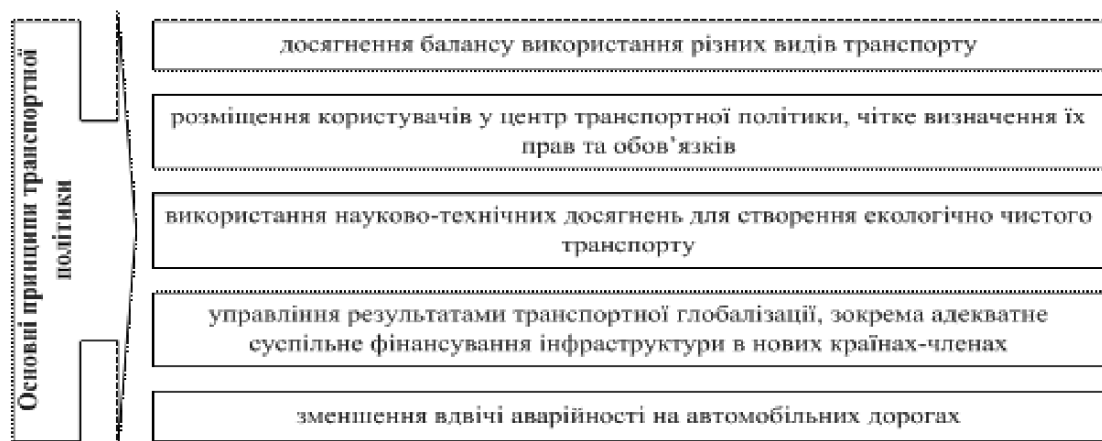

Рис.2. Основні принципи транспортної політики відповідно до Білої книги ЄС

Курс на європейську інтеграцію вимагає відповідної гармонізації транспортної політики з ЄС (рис.2.). Основною метою розвитку транспорту на найближче десятиріччя є забезпечення засобами транспортно-дорожнього комплексу стабільного економічного зростання країни та її регіонів. Транспорт має забезпечувати потреби населення та галузей економіки у безпечному та

якісному перевезенні пасажирів та вантажів на рівні міжнародних стандартів, виконання соціально-економічних, зовнішньоторговельних, оборонних, природоохоронних та мобілізаційних потреб суспільства.

Автор вважає за необхідне зробити більш детальний огляд основних стратегічних напрямків розвитку транспортно-дорожнього комплексу України. При більш детальному розгляді питання з технічної та технологічної модернізації транспорту ми зробили висновок (рис.3.), що питання технічної та технологічної модернізації транспорту направлене на створення транспортної системи європейського рівня та створення сприятливих умов для залучення інвестицій в транспортну інфраструктуру України.

Автор вважає, що тенденції розвитку транспортно-логістичної мережі, на виконання «Концепції розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року» затвердженої Міністерством транспорту та зв'язку України, призведуть до щорічного зростання попиту на транспортні послуги на 4-5%, обсяги перевезень вантажів до 2020 року зростуть – у 1,5-2 рази, а пасажирів – у 1,3-1,5 рази. На даний час транспортна система України не в повній мірі готова до забезпечення перевезень у таких обсягах. Внаслідок недостатнього розвитку нормативно-правової бази, низького інвестиційного потенціалу транспортно-дорожнього комплексу, та практично відсутньої логістичної інфраструктури із забезпечення мультимодальних перевезень. Все це в умовах жорсткої конкуренції призводить до витіснення українських перевізників з міжнародних ринків транспортних послуг, знижує якість обслуговування вітчизняних підприємств і населення, створює реальну загрозу економічній безпеці держави.

Рис. 3. Технічні та технологічні передумови створення транспортно-логістичних центрів в Україні

При аналізі впровадження прогресивних транспортних технологій ми робимо висновок, що впорядкування схеми вантажоруху на основі транспортної логістики з побудовою загальнодержавних і міжнародних логістичних систем, які дозволяють скоординувати рух матеріальних, інформаційних і фінансових потоків за принципами “від дверей до дверей” і “точно за терміном”, буде вимагати створення мережі взаємопов'язаних логістичних центрів та мультимодальних терміналів, а також всебічне сприяння розвитку й широкому застосуванню контейнерних, контрейлерних та інших видів комбінованих перевезень у поєднанні із сучасними інформаційними технологіями та новітніми технологіями обміну та обробки даних.

При аналізі діяльності законодавчої влади України, ми виділили для себе тенденції та нормативно-правові передумови розвитку транспортно-логістичних центрів в Україні (Рис.4.).

МЕТА ПРОГРАМИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ		
Кабінет Міністрів України		Президент України
Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми створення державної інтегрованої інформаційної системи забезпечення управління рухомими об'єктами (зв'язок, навігація, спостереження) від 17.09.2008 № 834	Про схвалення Концепції створення індустріальних (промислових) парків від 01.08.2008 № 447-р	Про Цільовий план Україна - НАТО на 2007 рік у рамках Плану дій Україна – НАТО від 18.06.2007 № 535/2007
Про схвалення Стратегії розвитку морських портів України на період до 2015 року від 16.07.2008 № 1051-р	Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року від 21.07.2008 № 1001	Верховна Рада України
Про затвердження Державної цільової економічної програми "Створення в Україні інноваційної інфраструктури" на 2009-2013 роки від 14.05.2008 № 447	Про схвалення Концепції реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування від 20.08.2008 № 1096-р	Про внесення змін до Закону України "Про Митний тариф України" (Розділи XVI-XXI) від 31.05.2007 № 1109-V
Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку аеропортів на період до 2020 року від 05.03.2008 № 506-р	Про затвердження Змін до Правил користування вагонами і контейнерами від 16.04.2008 № 443	Про приєднання України до Конвенції про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів від 01.08.2006 № 57-V
Про схвалення Концепції проекту Закону України "Про національну інфраструктуру геопросторових даних" від 21.11.2007 № 1021-р	Про затвердження Змін до Правил користування вагонами і контейнерами від 16.04.2008 № 443	Мінтрансзв'язку України
Про схвалення Концепції проекту Закону України "Про національну інфраструктуру геопросторових даних" від 21.11.2007 № 1021-р	Про схвалення плану заходів щодо виконання у період до 2010 року Комплексної програми утвердження України як транзитної держави у 2002-2010 роках від 01.08.2007 № 606-р	Про затвердження Положення про схвалення оцінок і планів охорони портів засобів та видачу Актів про відповідність портів засобів від 03.12.2007 № 1095
Про схвалення Концепції Державної програми розвитку міжнародного аеропорту "Бориспіль" на період до 2020 року від 11.01.2007 № 5-р	Про затвердження плану заходів щодо виконання у 2007 році Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу від 07.03.2007 № 90-р	Про затвердження Положення про схвалення оцінок і планів охорони портів засобів та видачу Актів про відповідність портів засобів від 03.12.2007 № 1095
Про утворення державного авіабульварного концерну "Авіація України" від 14.03.2007 № 428	Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Словачької Республіки про міжнародні комбіновані перевезення Міжнародний документ від 26.02.2007	Про затвердження Положення про нагляд за безпекою польотів при організації повітряного руху від 05.12.2005 № 917
		Концепція розвитку транспортно-дорожнього комплексу України на середньостроковий період та до 2020 року від 03.10.2008 № 1095

Рис.4. Нормативно-правові передумови створення транспортно-логістичних центрів в Україні

Автор вважає, що ринкові передумови створення та розвитку транспортно-логістичних центрів можливо описати як результат (рис.5.) удосконалення державного регулювання та розвитку конкурентного середовища в Україні. Вдосконалення системи ефективного державного регулювання транспорту виходить з принципу скорочення втручання держави в транспортну діяльність до мінімально необхідного рівня. Економічною основою функціонування транспортної системи має стати конкуренція незалежних операторів.

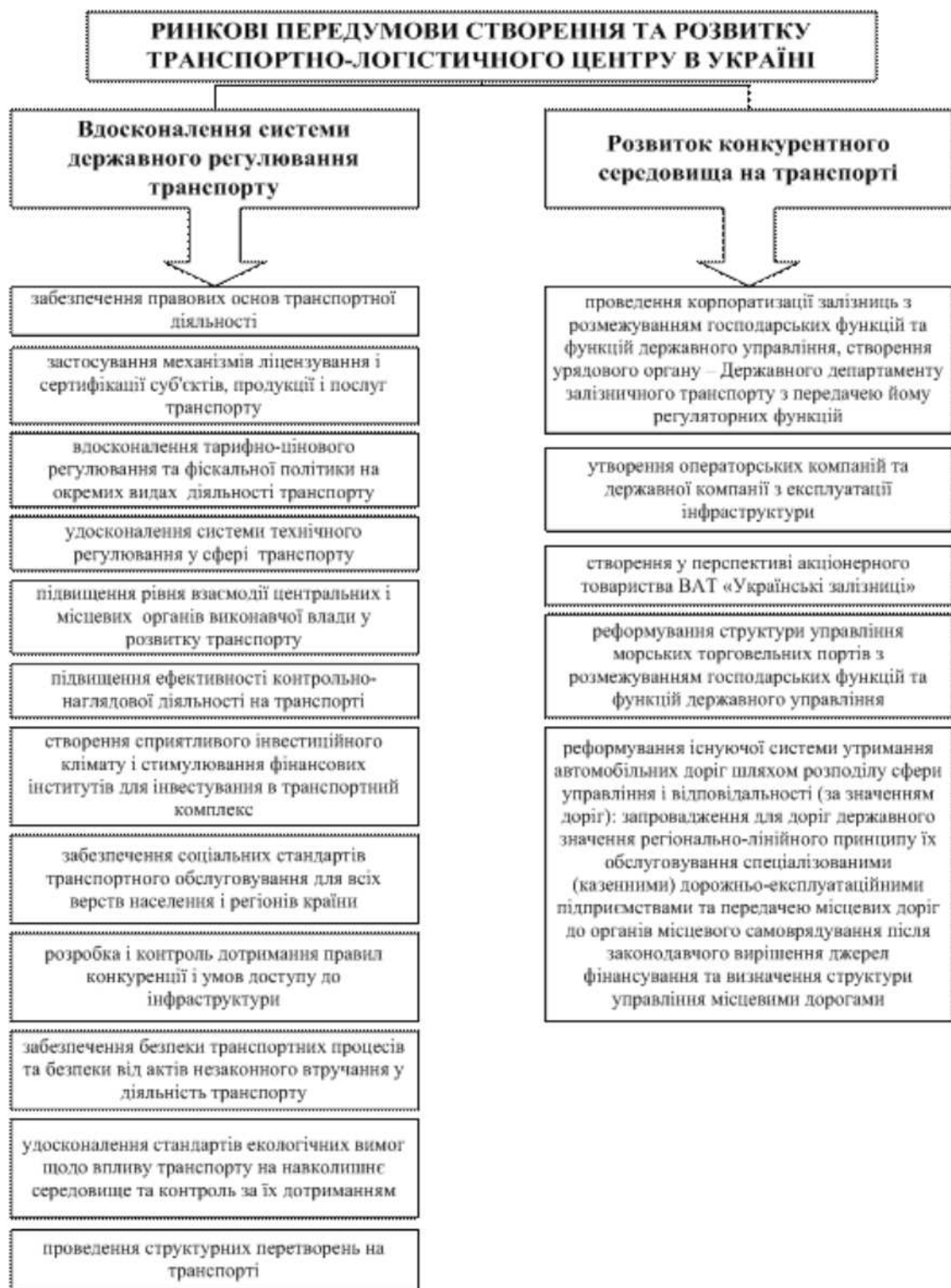

Рис. 5. Ринкові передумови створення та розвитку транспортно-логістичного центру в Україні

Завершенням інституціональних перетворень, розвиток конкурентного середовища на транспорті є структурна реформа в логістичному секторі спрямована на розвиток ринкових відносин, скорочення державної участі в логістичній діяльності, розподілення потенційно-конкурентних і природно-монопольних видів діяльності, скорочення монопольного сектора.

Було виявлено (рис.6), що підвищення безпеки транспортних процесів передбачає підвищення рівня безпеки руху, що має на меті зменшення вдвічі рівня аварійності на дорогах, а також підвищення паливної ефективності та забезпечення стійкого розвитку транспортної

системи.

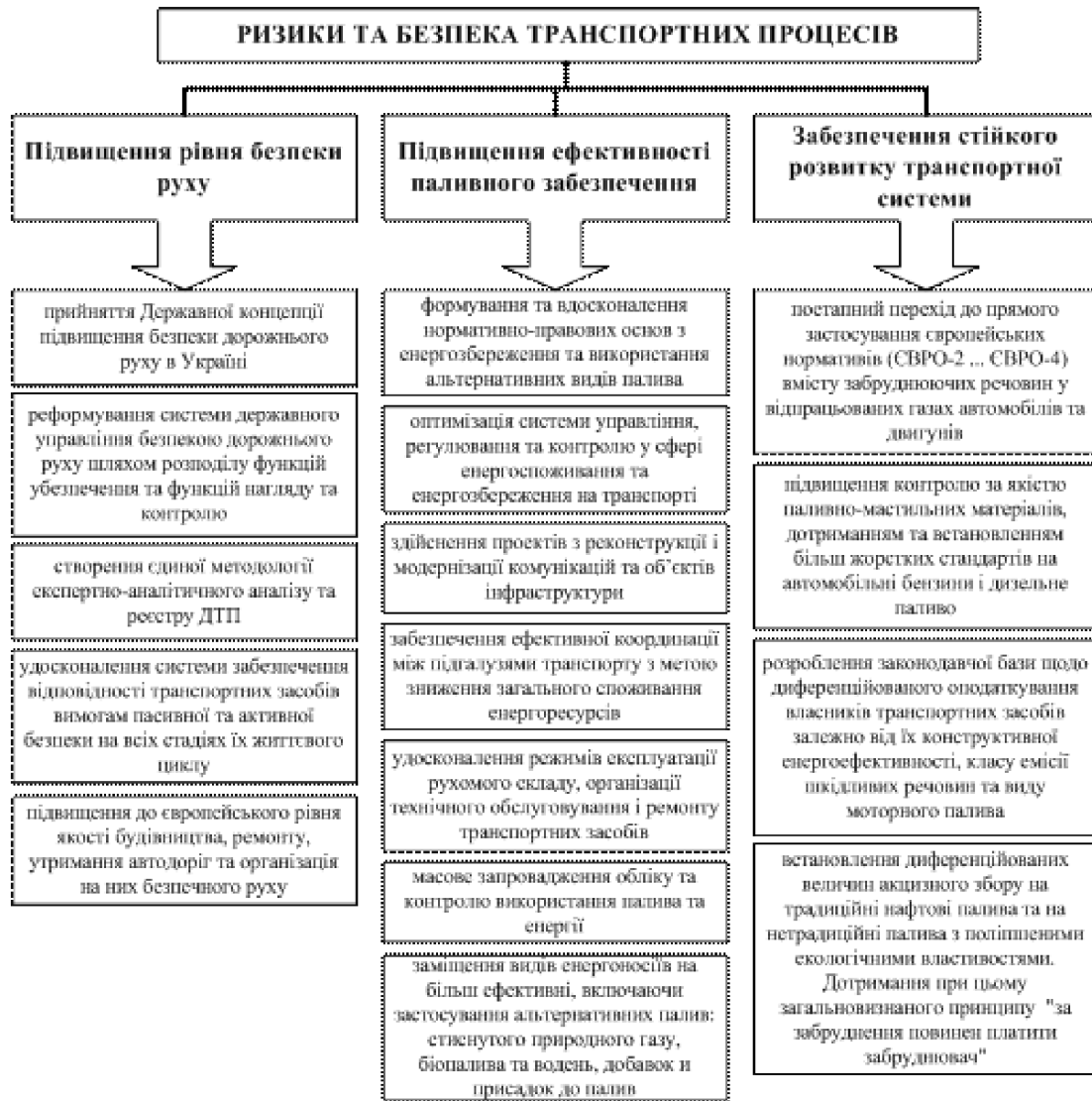

Рис. 6. Ризики та підвищення безпеки транспортних процесів України

На думку автора, одним із пріоритетних напрямків в Україні є курс на євроінтеграцію (Рис.7), а складова частина даного питання це транспортна та логістична інфраструктура, тому при висвітленні питання основних стратегічних напрямків розвитку логістичного комплексу України вкрай необхідно приділити увагу даному питанню.

